

U s n e s e n í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl dne 10. března 2014 předsedou senátu v trestní věci odsouzeného [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED] [REDACTED], trvale bytem [REDACTED], [REDACTED], t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznici [REDACTED], z úřední povinnosti a o žádosti poškozené [REDACTED] o vydání zajištěné nemovitosti podle § 80 odst. 1 tr. řádu, t a k t o:

Podle § 81a, § 81 odst. 1, 2 a § 80 odst. 1 tr. řádu se poškozené [REDACTED], nar. [REDACTED], r. č. [REDACTED], bytem [REDACTED], [REDACTED], v y d á v a j í nemovitosti vedené Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrálním pracovištěm [REDACTED], na listu vlastnictví [REDACTED] v obci [REDACTED], v katastrálním území [REDACTED], okres [REDACTED], ke dni [REDACTED] 2010 vedené pro vlastníka [REDACTED], bytem [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], r. č. [REDACTED]:

- parcela St. [REDACTED],
- stavba [REDACTED], č. p. [REDACTED] – bydlení - na parcele St. [REDACTED],
-

původně vedené pro vlastníky [REDACTED], r.č. [REDACTED] (vlastnický podíl na nemovitostech ve výši 1/2), a [REDACTED], r.č. [REDACTED] (vlastnický podíl na nemovitostech ve výši 1/2), oba bytem [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], které na sebe [REDACTED] podvodně převedl na základě kupní smlouvy ze dne 14.4.2008 (právní účinky vkladu práva ke dni 15.4.2008),

kteřé byly usnesením Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje č. j. [REDACTED] ze dne [REDACTED].2010, ve znění usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30.3.2010 sp. zn. 11 Nt 203/2010, jimiž byly podle § 79d odst. 1, 2 tr. řádu pravomocně zajištěny.

Odůvodnění

Usnesením Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje č. j. [redacted] ze dne [redacted] 2010 (č.l. 184 – 186 přílohy č. 4 spisu), ve znění usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30.3.2010 sp. zn. 11 Nt 203/2010 (č.l. 174 – 174 zmíněné přílohy), jímž byla stížnost obviněného [redacted] zamítnuta, byly podle § 79d odst. 1, 2 tr. řádu zajištěny nemovitosti vedené Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrálním pracovištěm [redacted], na listu vlastnictví [redacted], v obci [redacted], v katastrálním území [redacted], okres [redacted], ke dni [redacted].2010 vedené pro vlastníka [redacted], bytem [redacted], [redacted], [redacted], r. č. [redacted]:

- parcela St [redacted],
- stavba [redacted], č. p. [redacted] – bydlení - na parcele St. [redacted],

původně vedené pro vlastníky [redacted], ř.č. [redacted] (vlastnícký podíl na nemovitostech ve výši 1/2), a [redacted], r.č. [redacted] (vlastnícký podíl na nemovitostech ve výši 1/2), oba bytem [redacted], které na sebe [redacted] převedl na základě kupní smlouvy ze dne 14.4.2008 (právní účinky vkladu práva ke dni 15.4.2008), neboť zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že shora uvedené nemovitosti jsou výnosem z trestné činnosti, a vlastníkově nemovitosti bylo zakázáno, aby nakládal s nemovitostí uvedenou v tomto usnesení, zejména, aby ji převedl na někoho jiného nebo ji zatížil. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 30.3.2010

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23.11.2012 sp. zn. 4 T 7/2010 ve znění usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19.4.2013 sp. zn. 9To 21/2013, který zamítl odvolání obžalovaného, byl obžalovaný [redacted] uznán vinným ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákona (bod I. výroku rozsudku, kde je poškozenou [redacted]) a pokračujícím zvláště závažným zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku (bod II. výroku rozsudku). Za tuto trestnou činnost a dále za další odsouzení vyslovené Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn., 2T 10/2010 byl [redacted] uložen i souhrnný trest odnětí svobody v trvání osmi roků nepodmíněně se zařazením do věznice s ostrahou. Jelikož zmíněné nemovitosti poškozené [redacted] byly již v rámci přípravného řízení zajištěny, byla i tato poškozená z titulu jejich zajištění postupem podle § 79d odst. 1, 2 tr. řádu, se svým nárokem na náhradu škody podle § 229 odst. 1 tr. řádu odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

Ve vztahu k poškozené [redacted] byl obžalovaný [redacted] uznán vinným za to, že dne 14.4.2008 ve [redacted] v úmyslu vylákat od poškozené [redacted], nar. [redacted], převedení její nemovitosti – rodinného domu čp. [redacted] s pozemky v obci [redacted] - v hodnotě 718.104,- Kč a nehradit sjednanou kupní cenu uzavřel v advokátní kanceláři JUDr. Evy Vaňkové jako kupující s [redacted] jako prodávající kupní smlouvu o prodeji předmětných nemovitostí za dohodnutou kupní cenu 1.000.000,- Kč, která měla být uhrazena z hypotečního úvěru od [redacted], a.s. na účet advokátní úschovy JUDr. Vaňkové č.ú. [redacted] vedený u [redacted], a.s., přičemž bez vědomí a

souhlasu poškozené [redacted] změnil v písemném vyhotovení kupní smlouvy číslo bankovního účtu na číslo účtu [redacted] vedeného u [redacted], a.s., ke kterému měl dispoziční právo, taktó upravenou kupní smlouvu předložil na Katastrálním úřadu ve [redacted], který na jejím podkladě ke dni 15.4.2008 zapsal jeho vlastnictví k předmětné nemovitosti, a poté, kdy na jím ovládaný účet č. [redacted] byly dne 14.4.2008 finanční prostředky z hypotéčního úvěru převedeny, je obratem vybral a použil pro svou potřebu, aniž by je vyplatil poškozené [redacted], a za účelem zakrytí tohoto jednání opatřil blíž neuzjištěným způsobem zfalšované potvrzení o údajném předání finančních prostředků v hotovosti [redacted] datované dne 20.5.2008, čímž způsobil poškozené [redacted] škodu ve výši 718.104,- Kč,

Odsouzený [redacted] nyní vykonává uložený souhrnný trest odnětí svobody.

Podle § 79d odst. 7 trestního řádu jestliže zajištění nemovitosti pro účely trestního řízení již není nutné, předseda senátu (§ 79 d odst. 1 tr. řádu) zajištění zruší.

Podle § 80 odst. 1 tr. řádu se věc, která byla vydána nebo odňata vrátí tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo jiná osoba, vydá se tomu, o jehož právech není pochyb.

Podle § 81 odst. 2 tr. řádu uplatnil-li k věci vydané či odňaté nárok někdo jiný než obviněný, postupuje se podle § 80 odst. 1 tr. řádu. Jde-li o věc, kterou obviněný získal trestným činem nelze mu věc vydat.

Podle § 81a tr. řádu se při vrácení nemovitostí, které byly zajištěny podle § 79a až 79e a při dalším nakládání s nimi se přiměřeně použijí ustanovení § 80 – 81 tr. řádu.

Důvodem shora uvedeného zajištění nemovitostí bylo, že zjištěné skutečnosti nasvědčovaly, že nemovitosti jsou výnosem z trestné činnosti obžalovaného, což potvrdilo pravomocné odsouzení [redacted].

Poškozená [redacted] požádala o vydání zmíněných nemovitostí.

Odsouzený [redacted] o vydání z míněných nemovitostí nežádal.

Jelikož věc byla v otázce viny a trestu pravomocně skončena bylo nutno z úřední povinnosti přistoupit ke zrušení zajištění nemovitosti, neboť její další zajištění pro účely trestního řízení není nutné a proto soud svým usnesením z 6. června 2013 zmíněné zajištění zrušil podle § 79d odst. 7 tr. řádu. V tomto rozhodnutí nalézací soud byl toho názoru, že může rozhodnout jen tak, že zajištění ponechá (omezí) nebo zruší. Viz dikce ustanovení § 79d odst. 7 tr. řádu, které současně neuvádělo možnost soudu rozhodnout výrokem o tom, že zajištěné nemovitosti se někomu vydávají či převádějí a že v této fázi nemůže soud ani rozhodovat tak, aby rozhodl v rozporu s doposud platným zápisem v katastru nemovitostí. Soud v této fázi nemůže rozhodovat ani tak, aby rozhodl v rozporu se zápisem v katastru nemovitostí a i proto dotčenou nemovitost nemůže převést přímo na poškozenou [redacted].

či ji dotčenou nemovitost vydat. Proto ani nelze vyhovět žádosti této poškozené na její vydání. Nehledě na to, že původně nebyla výlučným vlastníkem této nemovitosti, ale figurovala tam i osoba jménem [REDACTED].

Ve zmíněném usnesení o zrušení zajištění nalézací soud dále uzavřel, že poškozená [REDACTED] měla možnost v průběhu trestního řízení se domáhat u příslušného okresního soudu určení, že zmíněné nemovitosti náleží do jejího vlastnictví. Ostatně někteří poškození v této trestní věci již tak úspěšně v občanskoprávním řízení učinili. Součástí takovéto žaloby by samozřejmě měla být i další opatření směřující vůči příslušnému Katastrálnímu úřadu, aby nyní zapsaný vlastník odsouzený [REDACTED], ale ani nikdo jiný, nemohl docílit do vyřešení dotčeného sporu o určení vlastnictví změnu stávajícího zápisu. Ostatně i soud, k němuž by byla podána žaloba na určení vlastnictví, by v této souvislosti měl požádat příslušný katastrální úřad o tzv. plombu.

Z pohledu trestního řízení a ochrany práv poškozený nepřipadá v úvahu postup podle § 101 odst. 2 tr. zákoníku, ale převedení zajištěného majetku zpět do vlastnictví poškozené. S ohledem na stávající zápis odsouzeného [REDACTED] jako vlastníka v katastru nemovitostí u dotčené nemovitosti nemohl trestní soud v rámci rozhodování o zrušení zajištění sám nemovitosti převést do vlastnictví poškozené [REDACTED], ale tato se tohoto musí domáhat v příslušném občanskoprávním řízení v rámci tzv. určení jejího vlastnictví. Na tomto podkladě lze docílit určení vlastnictví jak z titulu neplatnosti příslušných smluvních dokumentů, na jejichž základě byl obžalovaný [REDACTED] zapsán jako vlastník od katastru nemovitostí, tak samozřejmě z titulu, že odsouzený nemovitosti od poškozené nabyt podvodem, vylákal je na ni, tedy získal je protiprávní úmyslnou trestnou činností.

Ustanovení § 79 d odst. 7 tr. řádu výslovně hovoří o zajištění pro účely trestního řízení nikoliv pro účely jakéhokoliv jiného řízení. Proto v návaznosti na právní moc meritorního rozhodnutí o vině, trestu i náhradě škody musí soud z úřední povinnosti se zabírat provedeným zajištěním, respektive ho zrušit. Je na příslušných poškozených, resp. v daném případě na poškozené [REDACTED], aby konala tak, aby jí předmětné zajištěné nemovitosti mohly být převedeny zpět do jejího vlastnictví či zda o takovýto postup nemá zájem.

Podepsaný soud vycházejí ze shora uvedených úvah pak usnesením ze dne 6. 6. 2013 tedy rozhodl, že podle § 79d odst. 7 trestního řádu se ruší zajištění zmíněných nemovitostí, které bylo vysloveno usnesením Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje č. j. [REDACTED] ze dne 3.2.2010 (č.l. 184 – 186 přílohy č. 4 spisu), ve znění usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30.3.2010 sp. zn. 11 Nt 203/2010 (č.l. 174 – 174 zmíněné přílohy).

Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013 sp. zn. 9 To 75/2013 bylo zmíněné usnesení zrušeno a Krajskému soudu v Hradci Králové bylo uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění tohoto usnesení bylo mimo jiné zjištěno, že při rozhodování o předmětných nemovitostech mělo být postupováno dle § 81a tr. řádu, který ohledně dalšího

nakládání s nemovitostmi zajištěnými dle § 79d tr. řádu přiměřeně odkazuje na užití § 80 tr. řádu, když stížnostní soud dodal, že byl-li zápis o změně vlastnického práva k nemovitostem proveden na podkladě právního úkonu, který je s ohledem na zjištění o vině odsouzeného [redacted] neplatný z důvodů uvedených v § 49a obč. zákoníku, ale současně ve smyslu § 80 odst. 1 věty druhé tr. ř. uplatňuje právo na předmětné nemovitosti, lze dovozovat, že jsou splněny podmínky dle § 80 odst. 1 věty druhé tr. řádu pro rozhodnutí o vydání nemovitostí původnímu majiteli.

Vrchní soud v Praze dále argumentoval, že předmětné nemovitosti byly zajištěny podle § 79d odst. 1, odst. 2 tr. řádu jako výnos z trestné činnosti. Trestní věc [redacted] již byla pravomocně skončena jeho odsouzením, mj. i za podvodné jednání vůči poškozené [redacted], jímž dosáhl na zápis vlastnického práva k nemovitostem v katastru nemovitostí ve svůj prospěch na úkor poškozené. Zrušení zajištění nemovitostí za daného stavu je předčasné a v rozporu s účelem, pro který byly nemovitosti v přípravném trestním řízení zajištěny podle § 79d odst. 1, 2 tr. řádu. Argumentaci z odůvodnění napadeného usnesení stížnostní soud nepřisvědčil. Soud prvního stupně nesprávně vyložil ustanovení § 79d odst. 7 tr. řádu, které stanoví, že jestliže zajištění nemovitosti pro účely trestního řízení již není nutné, orgán činný v trestním řízení zajištění zruší nebo je omezí. Účel trestního řízení ve smyslu citovaného ustanovení nelze chápat zúženě, nýbrž komplexně v celé šíři. To konkrétně znamená, že účelem trestního řízení je nejen trestné činy náležitě zjistit a jejich pachatele podle zákona spravedlivě potrestat, nýbrž i odčerpát výnosy z trestné činnosti a ochránit zájmy poškozených. Zrušení zajištění nemovitostí proto přichází v úvahu, jestliže ho již není k účelu trestního řízení vůbec třeba, např. je-li zjištěno, že nemovitost nebyla určena ani užitá ke spáchání trestného činu ani není výnosem z trestné činnosti. Taková situace však nenastala. V předmětné trestní věci k odčerpání výnosů z trestné činnosti prokazatelně dosud nedošlo. Je tedy zřejmé, že účelu trestního řízení dosud nebylo dosaženo a zajištění nemovitostí je nadále nutné.

Vada napadeného rozhodnutí tedy spočívala v tom, že se vůbec nezabýval ustanovením § 81a tr. řádu, které upravuje postup při vrácení mj. nemovitostí, které byly zajištěny podle § 79d tr. řádu a při dalším nakládání s nimi. Ustanovení § 81a tr. řádu rozšiřuje úpravu vrácení a další nakládání s vydanou či odňatou věcí výslovně i na zajištěné nemovitosti, přičemž úprava obsažená v § 80 a 81 tr. řádu má být aplikována přiměřeně. Jedná se o případy, kdy není známo, komu zajištěná nemovitost patří nebo jestliže právo na ni uplatňuje jiná osoba, než které byla zajištěna, anebo jde o nemovitost, jež byla získána trestným činem, a ten, komu patří, o ni nepožádal v zákonem stanovené lhůtě.

Z uvedeného vyplývá, že v předmětném případě měl krajský soud rozhodování o zajištěné nemovitosti řešit právě postupem vymezeným v ustanovení § 81a tr. řádu, které výslovně odkazuje na ustanovení § 80 a § 81 tr. řádu. Podle § 80 odst. 1 věta druhá tr. řádu je třeba přiměřeně dovodit, že jestliže na zajištěnou nemovitost uplatňuje právo osoba jiná, než které byla zajištěna a o jejím vlastnickém právu k nemovitosti není pochyb, vydá se nemovitost této osobě. Budou-li tyto podmínky splněny v posuzovaném případě, pak není důvodu podle § 80 odst. 1 tr. řádu zajištěnou nemovitost nevydat právě poškozené [redacted].

Okolnost, že odsouzený [REDAKCE] je veden jako vlastník zajištěné nemovitosti v katastru nemovitostí, nebrání jejímu vydání poškozenému ve smyslu § 80 odst.1 tr. řádu. Podle zákona č. 265/1992 Sb. o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem se vlastnické právo v katastru zapisuje nejen vkladem, ale též záznamem či poznámkou nebo jejich výmazem. Vlastnická práva, která vznikla, změnila se nebo zanikla mj. rozhodnutím státního orgánu se zapisují záznamem údajů na základě listin vyhotovených státními orgány do katastru. Listinou, která potvrzuje nebo osvědčuje právní vztahy k nemovitostem, se rozumí mj. pravomocná rozhodnutí státního orgánu (katastrální vyhláška č. 26/2007 Sb., § 39), přičemž je pouze pravomocí katastrálního úřadu vyhodnotit, na základě jakého pravomocného rozhodnutí soudu provede záznam o změně vlastnického práva k nemovitosti. V úvahu přichází nejen občanskoprávní rozhodnutí o určení vlastnictví k nemovitosti, ale též usnesení trestního soudu o vydání nemovitosti osobě, o jejímž vlastnickém právu v trestním řízení nevznikly pochybnosti. V každém případě je však pro katastrální úřad relevantní i pravomocné usnesení soudu o vydání nemovitosti osobě, která sice v katastru není vedena jako vlastník, ale o jejím vlastnickém právu není pochyb. I na základě takového soudního rozhodnutí musí katastrální úřad vést řízení a činit další opatření (např. vyznačení duplicitního zápisu vlastnictví, plomby). Teprve v tomto okamžiku nastane reálná možnost skutečně odčerpat odsouzenému výnos z trestné činnosti a práva poškozeného ošetřit.

Z výše uvedených důvodů dospěl Vrchní soud v Praze k závěru, že zrušení zajištění nemovitostí je v dané fázi trestního řízení předčasné a krajský soud musí nejprve přezkoumat podmínky zákonné úpravy postupu ve smyslu podle § 81a a § 80 odst. 1 věta druhá pro vydání zajištěné nemovitosti jinému. V tomto řízení musí odpovědně řešit, zda poškozená [REDAKCE] na zajištěnou nemovitost uplatňuje vlastnická práva a zda o jejím právu k nemovitosti není pochyb. Soud v této souvislosti musí vyslovit závěr, **na základě čeho bylo v katastru nemovitostí vyznačeno vlastnické právo k zajištěné nemovitosti pro odsouzeného a zda bezprostředně předtím svědčilo poškozené.** Pokud bude průkazné, že odsouzený nemovitost získal trestnou činností, za kterou byl v předmětné trestní věci pravomocně odsouzen, a poškozený důvodně uplatňuje vlastnické právo k nemovitosti a o jeho právu není pochyb, pak je třeba rozhodnout o vydání zajištěné nemovitosti právě poškozenému. Teprve následně, bude-li odsouzenému zabráněno s nemovitostí nakládat, bude na místě rozhodnout též o zrušení zajištění nemovitosti podle § 79d odst. 7 tr. řádu.

Poškozená [REDAKCE] ve svém vyjádření uvedla, že právní stav spoluvlastnictví zajištěných nemovitostí se změnil tím, že [REDAKCE] kupní smlouvou ze dne 9.4.2008 (právní účinky vkladu vlastnického práva byly ke dni 9.4.2008, vklad byl povolen rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště [REDAKCE], č.j. [REDAKCE]), převedl svůj spoluvlastnický podíl ve výši jedné poloviny na ni (poškozenou [REDAKCE]). K podepsání listiny, kterou odsouzený [REDAKCE] podvedl poškozenou, došlo dne 14.4.2008, tedy v době, kdy již byla výlučnou vlastnící nemovitostí. Není tedy pochyb o tom, že právě jí má být nemovitost vydána a že její vlastnické právo je nepochybné. Kupní smlouva, kterou s odsouzeným uzavřela, je neplatná, a je zcela nerozhodné, zda mohla použít občanskoprávní prostředky na svoji obranu. Prostředky trestního řízení tak dávají soudu instrument, aby napravil škodlivý následek trestné činnosti

odsouzeného, a to právě za použití ustanovení § 80 odst. 1 tr.ř. vrácením předmětu zajištění osobě, o jejímž právu není pochyb.

Bylo tedy se třeba vypořádat s okolností, zda poškozená [REDAKCE] je jedinou oprávněnou osobou, jíž mají být nemovitosti vydány, či zda právo svědčí i [REDAKCE], který v době rozhodování o zajištění nemovitostí (tím i v době činu) byl v katastru nemovitostí veden jako spoluvlastník nemovitostí společně s poškozenou. K této okolnosti poškozená podala vysvětlení, o jehož správnosti nevznikly pochybnosti, zejména s ohledem na to, že z předložené kupní smlouvy bylo prokázáno, že [REDAKCE] svůj spoluvlastnický podíl na zmíněných nemovitostech skutečně prodal [REDAKCE] dne 9.4.2008, a to na základě kupní smlouvy, jejíž vklad do katastru byl povolen příslušným katastrálním úřadem pod sp. zn. [REDAKCE] s účinky vkladu ke dni 9. 4. 2008 (Viz č.l. 2965).

Pokud se tedy týká nynějšího rozhodnutí nalézací soud respektoval vývody soudu stížnostního, které shora podobně popsal. Je tedy třeba poukázat na to, že **bezprostředně před spácháním podvodné trestné činnosti odsouzeným [REDAKCE] na poškozené [REDAKCE] svědčilo vlastnické právo na uvedených nemovitostech této poškozené a toliko na základě trestného činu, který spáchal odsouzený [REDAKCE] a který dotčené, doposud zajištěné nemovitosti, podvodně na poškozené vylákal činem, za něž byl pravomocně odsouzen, a jen proto došlo v katastru nemovitostí k neoprávněnému vyznačení vlastnického práva k zajištěným nemovitostem pro odsouzeného [REDAKCE]. Není tedy pochyb o tom, že bezprostředně před činem svědčilo vlastnické právo poškozené [REDAKCE] a jejím úmyslem nikdy nebylo vlastnictví k dotčeným nemovitostem převádět na odsouzeného [REDAKCE].**

Proto ve shodě s argumenty Vrchního soudu byla aplikována ustanovení o vydání věcí i na takto zajištěné nemovitosti, které byly výnosem z trestné činnosti odsouzeného [REDAKCE], když o předchozím bezprostředním vlastnictví poškozené [REDAKCE] nejsou pochybnosti. Proto bylo rozhodnuto, že se jí vydávají.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí je možno podat stížnost do 3 dnů ode dne oznámení prostřednictvím podepsaného soudu k Vrchnímu soudu v Praze.
Takováto stížnost má odkladný účinek.

V Hradci Králové dne 10. března 2014

**JUDr. Miroslav Mjartan, v. r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
[REDAKCE]